

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในศาลสูง และแนวทางปฏิบัติต่อผู้ถูกปล่อยชั่วคราว
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกหลักประกันในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดวิธีการปล่อยชั่วคราวและเรียกประกันขึ้นใหม่ จึงสมควรปรับปรุงระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว ที่ใช้บังคับอยู่เดิม อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประธานศาลฎีกาจึงวางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในศาลสูง และแนวทางปฏิบัติต่อผู้ถูกปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวในคดีความผิดลหุโทษ และความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในศาลสูง

ข้อ ๔ เพื่อความรวดเร็วและให้จำเลยได้รับความคุ้มครองสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกาให้ศาลชั้นต้นปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว ในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาโดยทางโทรสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

๔.๑ เมื่อศาลชั้นต้นได้รับคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกาหรือ คำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้รีบส่ง สำเนาคำร้องดังกล่าวพร้อมสำเนาย่อสำนวนความเท่าที่จำเป็นไปยังศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี โดยทางโทรสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในวันเดียวกันกับวันที่ยื่นคำร้องหรืออย่างช้าที่สุดในวันทำการรุ่งขึ้น เว้นแต่ในกรณีที่สำนวนความได้ส่งมายังศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วให้รีบส่งมาเฉพาะคำร้องขอ ปล่อยชั่วคราวโดยระบุรหัสตามที่ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาได้แจ้งให้แต่ละศาลทราบ พร้อมลงลายมือชื่อ ระบุชื่อและตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในต้นฉบับเอกสารทุกแผ่นที่ส่งมาทางโทรสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนต้นฉบับให้ศาลชั้นต้น เก็บรักษาไว้

ย่อสำนวนความที่ส่งไปยังศาลชั้นอุทธรณ์ ให้ส่งเท่าที่จำเป็น ดังนี้

(๑) กรณีที่คดีอยู่ในชั้นฎีกา ให้จัดส่งสำเนาคำร้องขอฎีกา และสำเนายานหลักฐานที่สำคัญ

(๒) กรณีที่คดีอยู่ในชั้นพิจารณา ให้จัดส่งสำเนาคำฟ้อง คำพยานโจทก์ปากสำคัญ หรือพยานหลักฐานสำคัญอื่น

(๓) สำเนาคำพิพากษา เฉพาะแผ่นแรกที่มีชื่อโจทก์จำเลย ส่วนที่อ้างถึงคำขอท้ายฟ้องและส่วนที่เป็นคำวินิจฉัย

(๔) ข้อมูลว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเคยได้รับการปล่อยชั่วคราวมาก่อนหรือไม่และมีการกำหนดราคาประกันไว้เท่าใด

(๕) คำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือโจทก์

(๖) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีอื่นใดอันจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาสั่งคำร้อง เช่น จำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ มีภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวหรือไม่เพียงใด

(๗) ความยินยอมของผู้ต้องหาหรือจำเลยในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์ที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง (ถ้ามี)

(๘) ข้อมูลบุคคลที่สมัครใจรับเป็นผู้กำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยหากได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว (ถ้ามี)

ส่วนย่อสำนวนความที่ส่งไปยังศาลฎีกา อย่างน้อยต้องมีรายการเช่นเดียวกับวรรคก่อน

(๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

เว้นแต่ศาลฎีกาหรือศาลชั้นอุทธรณ์กำหนดแบบย่อสำนวนความไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ปฏิบัติไปตามนั้น

เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาทำคำสั่งเสร็จแล้ว ให้แจ้งศาลชั้นต้นโดยทางโทรศัพท์หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้คอยรับสำเนาคำสั่ง สำเนารายงาน และหนังสือแจ้งการอ่านคำสั่งคำร้องในศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาที่จะส่งไปทางโทรสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ถ้ามีการกำหนดเวลาจัดส่งเป็นที่แน่นอนไว้ล่วงหน้า ก็ให้ดำเนินการจัดส่งไปตามเวลาที่นัดหมายไว้

เมื่อศาลชั้นต้นได้รับแจ้งจากศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาหรือเมื่อถึงกำหนดเวลาที่นัดหมายไว้ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับสำเนาคำสั่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาพร้อมสำเนารายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาที่แจ้งว่าจะส่งต้นฉบับคำสั่งคำร้องของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกามาภายหลังและหนังสือแจ้งการอ่านคำสั่งคำร้อง ในกรณีที่มีการจัดส่งมาทางโทรสาร เมื่อได้รับโทรสารเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับโทรสารรีบติดต่อทางโทรศัพท์ไปยังศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรหัสบนคำสั่งคำร้องของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาและผลของคำสั่ง หรือในกรณี

ที่มีการจัดส่งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อได้จัดพิมพ์สำเนาคำสั่งคำร้อง สำเนารายงานกระบวนการพิจารณา และหนังสือแจ้งการอ่านคำสั่งคำร้องที่ได้รับทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับแจ้งยืนยัน การได้รับและความถูกต้องของข้อมูลตามระบบที่จัดวางไว้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยทันที หลังจากตรวจสอบ ความถูกต้องแล้วให้ผู้รับลงลายมือชื่อ ระบุชื่อและตำแหน่งกำกับไว้ในเอกสารที่ได้รับจากศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาทุกแผ่นด้วย หากผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้รับให้รายงานให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทราบ แล้วแต่กรณี

เมื่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาได้รับแจ้งยืนยันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากศาลชั้นต้นแล้ว ให้ศาลชั้นต้น ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาเก็บหลักฐานการรับและส่งข้อมูลไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ให้ศาลชั้นต้นอ่านคำสั่งที่ได้รับทางโทรสารหรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้จำเลย หรือผู้ร้องขอประกันฟังในวันที่ได้รับคำสั่งนั้นหรืออย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้น และดำเนินการไปตามคำสั่ง ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาโดยด่วน และแจ้งการอ่านกลับไปยังศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ถ้าจะต้องอ่าน ในวันทำการรุ่งขึ้น ให้ผู้รับเก็บสำเนาคำสั่งคำร้องและสำเนารายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาที่ส่งมาใส่ซองปิดผนึกและลงลายมือชื่อคาบของผนึกไว้

ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งการอ่านจากศาลชั้นต้น ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ต้นฉบับคำสั่งและรายงานกระบวนการพิจารณากลับไปยังศาลชั้นต้นเพื่อตรวจสอบและรวมสำนวนไว้

๔.๒ ในกรณีศาลชั้นต้นในกรุงเทพมหานครมีข้อขัดข้องไม่อาจดำเนินการดังระบุไว้ ในข้อ ๔.๑ หรือเห็นว่าสามารถดำเนินการได้รวดเร็วกว่าข้อ ๔.๑ ให้ดำเนินการโดยให้ส่งคำร้องหรือ อุทธรณ์คำสั่งและสำนวนความที่ต้องใช้พิจารณาในการขอให้ปล่อยชั่วคราวใส่ซองปิดผนึกระบุหน้าซอง ให้ชัดเจนว่าเป็นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์หรือชั้นฎีกา แล้วนำส่งศาลชั้นอุทธรณ์หรือ ศาลฎีกาในวันเดียวกันหรืออย่างช้าในวันทำการรุ่งขึ้น เว้นแต่กรณีที่สำนวนความได้ส่งมายังศาลชั้นอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาแล้ว ให้รีบส่งมาเฉพาะคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

เมื่อได้รับของคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้ว ให้ศาลชั้นต้นในกรุงเทพมหานคร อ่านคำสั่งของศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาดังกล่าวให้จำเลยหรือผู้ร้องขอประกันฟังในวันที่ได้รับของคำสั่ง หรือในวันทำการรุ่งขึ้น และดำเนินการตามคำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาโดยด่วน

แนวทางปฏิบัติต่อผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๕ ในระหว่างรอฟังคำสั่งปล่อยชั่วคราวสำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ยังไม่ถูกคุมขัง ศาลพึงจัดสถานที่ที่เหมาะสมแยกต่างหากจากผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกคุมขัง เว้นแต่สถานที่ไม่อำนวย หรือมีเหตุเพื่อรักษาความปลอดภัย หรือมีเหตุจำเป็นประการอื่น

ข้อ ๖ ศาลพึงส่งจ่ายค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ ศาลกำหนดให้แก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติมาตรการ กำกับและติดตามผู้จับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๗ ให้ศาลจัดให้มีวิธีการในการควบคุมดูแลการขอให้ปล่อยชั่วคราวมิให้เกิดพฤติการณ์ในทางมิชอบหรือเอาเปรียบประชาชน

ข้อ ๘ ในกรณีที่การฝากขังสิ้นสุดลงโดยไม่มีการฟ้องคดี หรือมีการถอนคำร้องทุกข์หรือถอนฟ้องต่อศาล ศาลพึงแจ้งผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและผู้เกี่ยวข้องทราบโดยเร็ว

ข้อ ๙ เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศาลอาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลนั้นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ให้ศาลประกาศและเผยแพร่ระเบียบและแนวทางปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราวของศาลให้ผู้ที่มาติดต่อและประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๑ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้ไปได้โดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ปิยกุล บุญเพิ่ม
ประธานศาลฎีกา